

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

Το πρόγραμμα χωρίστηκε σε οκτώ υποενότητες- ιστορικές στάσεις

1^η ΣΤΑΣΗ: ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΒΡΑΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΠΗΛΑΙΟΓΡΑΦΙΕΣ-

Το ταξίδι μας πίσω στον χρόνο ξεκινά την εποχή που οι άνθρωποι ζούσαν σε σπηλιές, γύρω στο 35 000 π.Χ.

Αρχικά γνωρίσαμε τον τρόπο ζωής των πρωτόγονων ανθρώπων. Μέσα από την ιστορία του Ποκ, στο βιβλίο «Ο μικρός ζωγράφος των βράχων» της Μαρίας Πετκανοπούλου, τα παιδιά ήρθαν σε επαφή με της σπηλαιογραφίες.

Παρακολούθησαν σχετικά βίντεο , έμαθαν για τα υλικά που χρησιμοποιούσαν οι πρωτόγονοι, φαντάστηκαν για ποιο λόγο ζωγράφιζαν στις σπηλιές, τι ήθελαν να πουν με τις ζωγραφιές τους και ζωγράφισαν κι αυτά τις δικές τους σπηλαιογραφίες

Στη συνέχεια έγιναν πρωτόγονοι άνθρωποι και άφησαν το δικό τους αποτύπωμα πάνω στους βράχους της σπηλιάς

2^η ΣΤΑΣΗ: ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Με εικόνες έγραφαν πολύ αργότερα, γύρω στο 3000 π.Χ., στη μακρινή Μεσοποταμία. Ο τρόπος αυτός γραφής ονομάζεται σήμερα εικονική γραφή.

Ένα παραμύθι γραμμένο με εικονογράμματα.

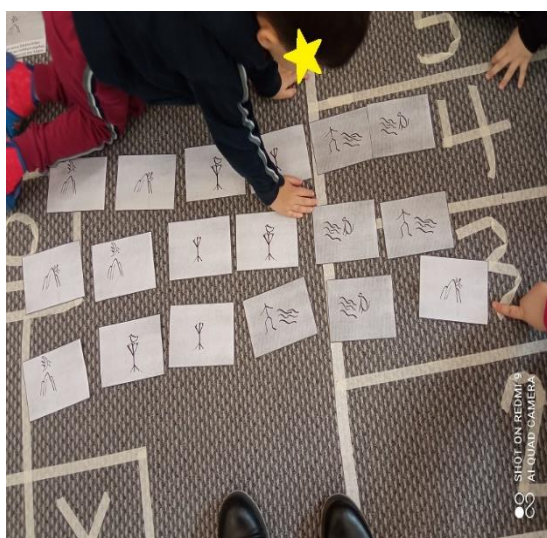
Τα παιδιά χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες των τριών ατόμων.

Σε κάθε ομάδα δόθηκαν έξι ίδιες εικόνες.

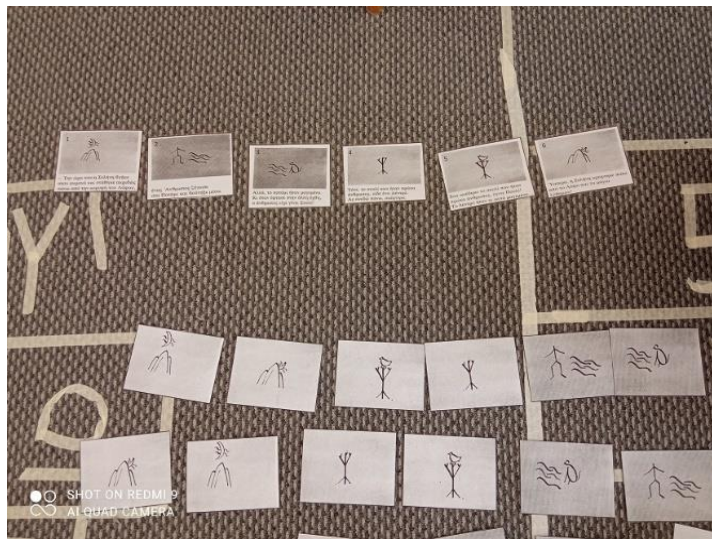
Τα παιδιά έπρεπε να φτιάξουν μια ιστορία χρησιμοποιώντας όλες τις εικόνες.

Στο τέλος της δραστηριότητας οι ομάδες παρουσίασαν στην ολομέλεια τις ιστορίες τους.

Μέσα από τις παρουσιάσεις ανακάλυψαν ομοιότητες και διαφορές.

Στο τέλος παρουσιάστηκε στα παιδιά η πραγματική ιστορία που έκρυβαν οι εικόνες (Διονύσης Βαλάσης, Μια περιπέτεια δίχως τέλος. Η ιστορία της γραφής και του βιβλίου).

Τα παιδιά κατάλαβαν ότι η γραφή με εικόνες μπορεί να ερμηνευτεί διαφορετικά από κάθε άνθρωπο

ΣΦΗΝΟΕΙΔΗΣ ΓΡΑΦΗ- ΣΟΥΜΕΡΙΟΙ

Οι Σουμέριοι επειδή κουράστηκαν να σχεδιάζουν, άρχισαν να αποτυπώνουν, με τη βοήθεια ενός καλαμιού, σημάδια που μοιάζουν με σφήνες (καρφιά) και συμβολίζουν απλούς ήχους. Τα καινούρια τους γράμματα είναι τα ηχογράμματα και η γραφή αυτή ονομάζεται σφηνοειδής

Τα παιδιά χαράσσουν πάνω στην πλαστελίνη και στον πηλό τα δικά τους «ηχογράμματα»

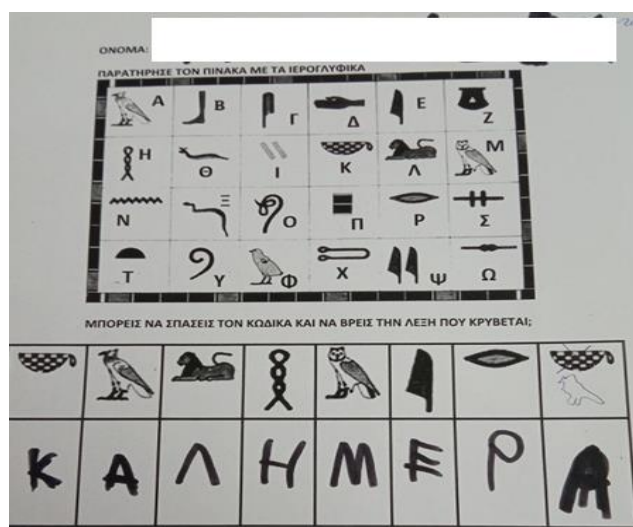
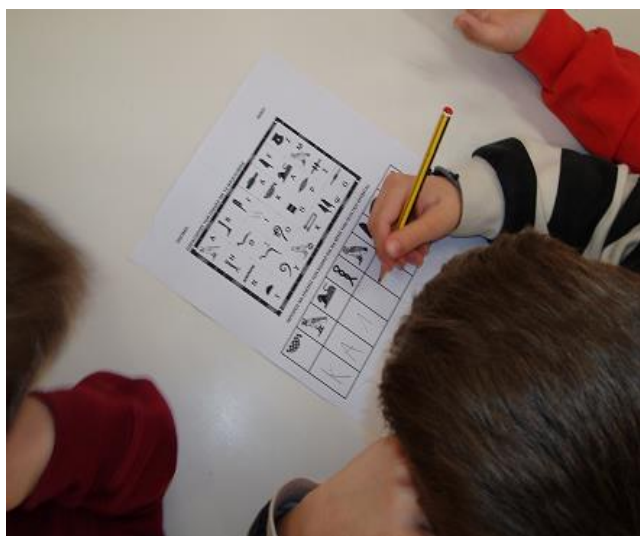

3^η ΣΤΑΣΗ: ΑΙΓΥΠΤΟΣ

ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ

Λίγο αργότερα, καμιά πεντακοσιά χρόνια μετά, δηλαδή (!), οι Αιγύπτιοι άρχισαν να χρησιμοποιούν στη γραφή τους, εκτός από εικόνες και κάποια σύμβολα. Το νέο είδος γραφής ονομάστηκε **ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ** (ιερές χαραματιές)
Δεν σταμάτησαν όμως εκεί. Ορισμένα ιερογλυφικά απεικόνιζαν μια λέξη ή ήχους, σαν τα γράμματα σε ένα αλφάβητο

Οι Αιγύπτιοι μας έστειλαν ένα μήνυμα γραμμένο σε ιερογλυφική γραφή και τα παιδιά προσπαθούν να το αποκρυπτογραφήσουν (σπάσε τον κώδικα)

Γράφουν τις λέξεις με ιερογλυφικά

ΠΑΠΥΡΟΣ

Στην Αίγυπτο, η γραφή άρχισε να εξελίσσεται σε μεγάλο βαθμό, κι έτσι χρησιμοποιούσαν καλάμια από τον ποταμό Νείλο για να φτιάχνουν γραφίδες αλλά και πάπυρο (φυτό του Νείλου) για να φτιάχνουν επιφάνειες, όπου έγραφαν και ζωγράφιζαν με μελάνι.

Αφού παρακολουθήσαμε σε βίντεο την διαδικασία κατασκευής πάπυρου, τα παιδιά έφτιαξαν τον δικό τους πάπυρο

και σχεδίασαν τα δικά τους ιερογλυφικά

ΔΙΣΚΟΣ ΤΗΣ ΦΑΙΣΤΟΥ- ΜΙΝΩΪΚΗ ΚΡΗΤΗ

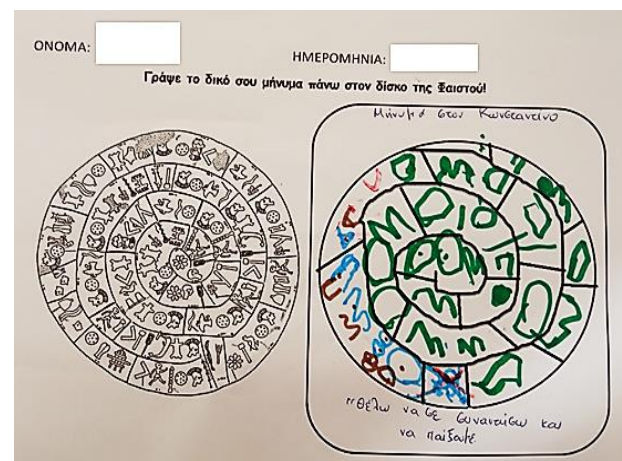
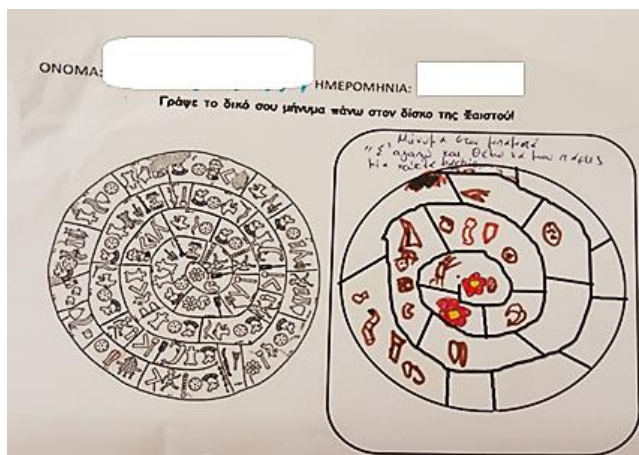
Η Μινωική Κρήτη επηρεάζεται από την Αίγυπτο και οι Κρήτες γράφουν με εικονογράμματα πάνω σε πήλινες πινακίδες .

Ένα σημαντικό εύρημα είναι μια πήλινή πλάκα, ο δίσκος της Φαιστού, που είναι γραμμένη κι από τις δύο όψεις.

Γράφουν «εικονογράμματα» πάνω στον δίσκο της Φαιστού

και στέλνουν το δικό τους μήνυμα

4^η ΣΤΑΣΗ: ΚΙΝΑ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΤΙΟΥ

Εντωμεταξύ, στην Κίνα συνέβαιναν ακριβώς τα ίδια πράγματα! Τα εικονογράμματα αντιπροσώπευαν μια ιδέα ή μία λέξη. Το εκπληκτικό είναι ότι οι Κινέζοι τα χρησιμοποιούν ακόμα και σήμερα!!!

Πρώτοι οι Κινέζοι έφτιαξαν το χαρτί.

Βάζουν στη σειρά τις εικόνες που μας δείχνουν πώς κατασκεύαζαν οι Κινέζοι το χαρτί

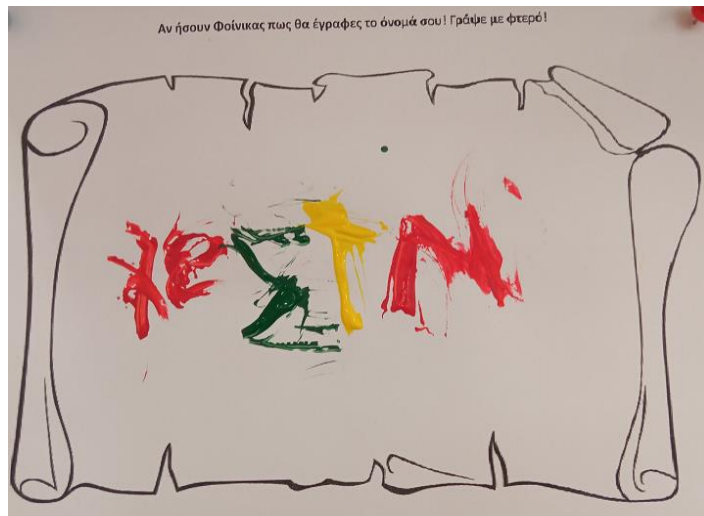
5^η ΣΤΑΣΗ: ΦΟΙΝΙΚΕΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΧΩΡΙΣ ΦΩΝΗΕΝΤΑ

Ακολουθούν οι αρχαίοι Φοίνικες, που ήταν έμποροι και ταξιδευτές και έπρεπε να συνεννοούνται γρήγορα και αποτελεσματικά. Σκέφτηκαν, λοιπόν, να γράφουν όχι με λέξεις αλλά και με γράμματα! Κι έτσι έχουμε το... Αλφάβητο! Μόνο που είχε ένα πρόβλημα. Δεν είχε φωνήεντα! Μόνο σύμφωνα!

Τα παιδιά γράφουν με φτερό, το όνομα τους όπως οι Φοίνικες, δηλαδή χωρίς φωνήεντα

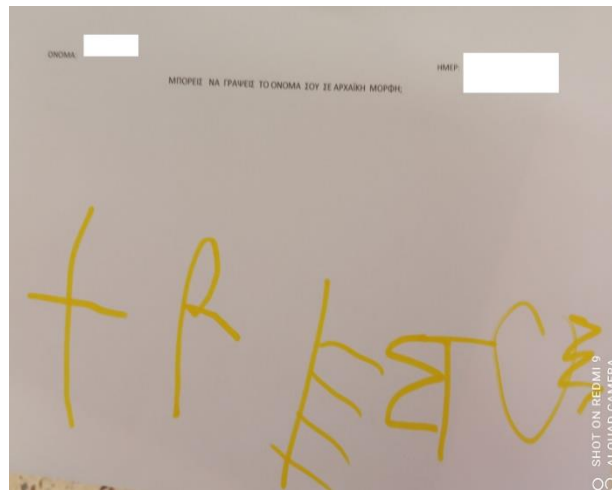
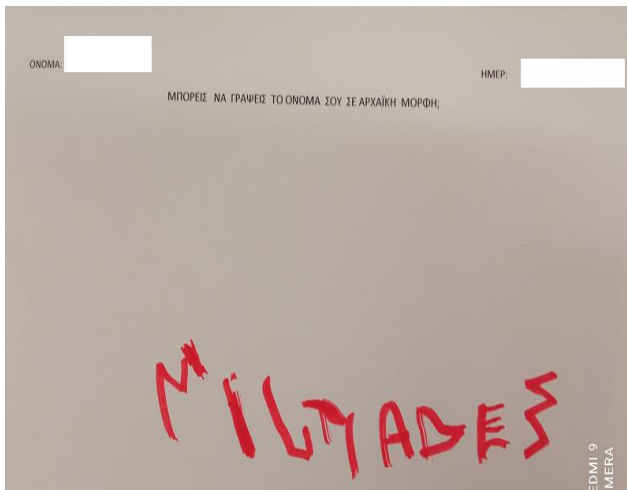
6^η ΣΤΑΣΗ: ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΜΕ ΦΩΝΗΕΝΤΑ

Κι εδώ έρχονται... οι αρχαίοι Έλληνες!

Έξυπνοι, φιλόσοφοι, πνευματώδεις και ταξιδευτές, προσθέτουν κι αυτοί με τη σειρά τους φωνήεντα στο αλφάβητο. Κι έχουμε το Αλφάβητο, όπως το γνωρίζουμε σήμερα!

Γράφω το όνομα μου με την αρχαϊκή γραφή

7^η ΣΤΑΣΗ: ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ

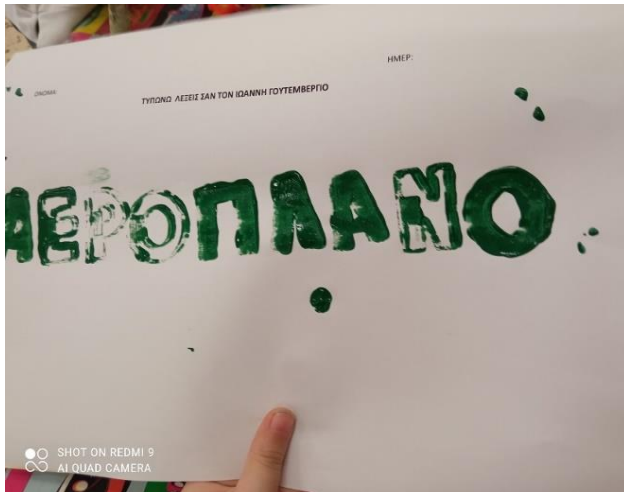
Ο Ιωάννης Γουτεμβέργιος ήταν Γερμανός σιδηρουργός, χρυσοχόος, τυπογράφος και εκδότης, ο οποίος εισήγαγε την τυπογραφία στην Ευρώπη

Εφηύρε τα κινητά τυπογραφικά στοιχεία, δηλαδή μπορούσαν να μετακινηθούν και να μπουν σε οποιαδήποτε σειρά. Με μελάνι κι ένα πιεστήριο οι άνθρωποι μπορούσαν πλέον να τυπώσουν εκατοντάδες αντίγραφα. Τα βιβλία έγιναν πιο εύκολα στην κατασκευή τους και φθηνότερα. Πολύ περισσότεροι άνθρωποι έμαθαν να γράφουν και να διαβάζουν!!!

Τα παιδιά φτιαχνουν τα δικά τους «κινητά τυπογραφικά στοιχεία» και τυπώνουν λέξεις

Αν ήσουν εφευρέτης τι θα ανακάλυπτες;

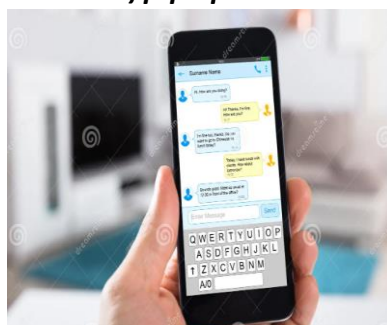
8^η ΣΤΑΣΗ: Η ΓΡΑΦΗ ΣΗΜΕΡΑ

Ποια υλικά και εργαλεία χρησιμοποιούν οι άνθρωποι σήμερα για να γράφουν;
Με ποιους τρόπους επικοινωνούν μεταξύ τους;

ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ

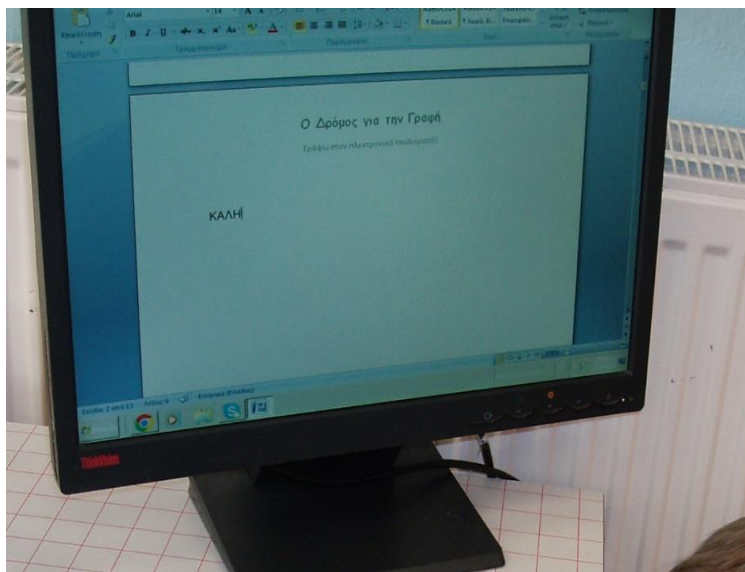
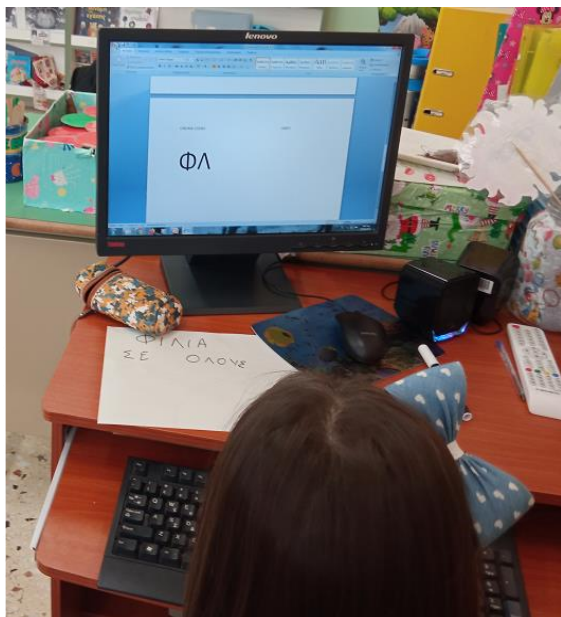
Οι άνθρωποι σήμερα στέλνουν μηνύματα με το κινητό τηλέφωνο

Τα παιδιά έστειλαν το δικό τους μήνυμα στα παιδιά του άλλου τμήματος

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

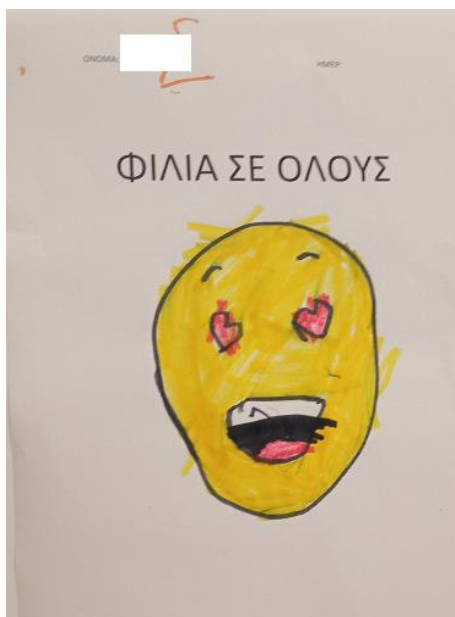
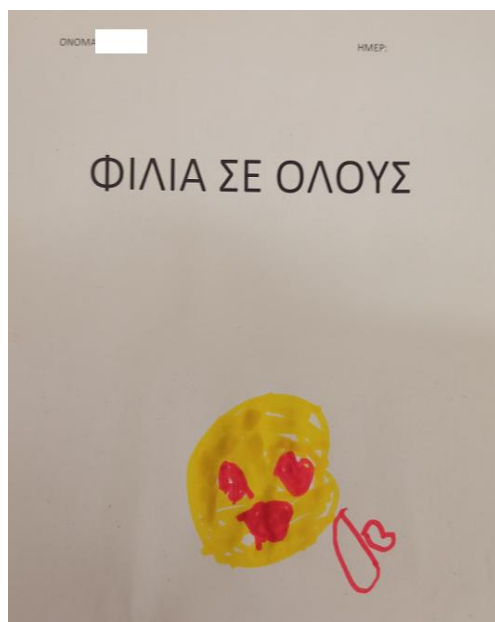
Γράφουν στο ηλεκτρονικό υπολογιστή

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα εικονογράμματα σήμερα είναι εικόνες ή σύμβολα που χρησιμοποιούνται για να μας δώσουν πληροφορίες . Είναι τα ίδια σε όλο τον κόσμο και μας βοηθούν να ταξιδέψουμε και να επικοινωνήσουμε με ανθρώπους με τους οποίους δεν μιλάμε την ίδια γλώσσα

Γραφή στον υπολογιστή και εικονογράμματα

ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

Τα παιδιά αντιστοιχίζουν εικόνες που απεικονίζουν τους λαούς και τα επιτεύγματα τους στην εξέλιξη της γραφής.

Στη συνέχεια τις βάζουν σε χρονολογική σειρά

και φτιάχνουν την «ιστοριογραμμή της γραφής»

Βρίσκουν στον χάρτη της περιοχές όπου εξελίχθηκε η γραφή

Με μία κλωστή ακολουθούν το ταξίδι της γραφής

